

שם פרטי:

שם משפחה:

כיתה:

## מבחן מסכם – רמה גבוהה

משך המבחן: 90 דקות • סך הכול 100 נקודות.

| טבלת ניקוד                 |            |              |
|----------------------------|------------|--------------|
| חלק                        | ניקוד מרבי | ניקוד שהתקבל |
| חלק א': ניתוח טקסט ונתונים | 45         |              |
| חלק ב': ידע והבנה          | 30         |              |
| חלק ג': חשיבה מסדר גבוה    | 25         |              |
| סה"כ                       | 100        |              |

### חלק א': ניתוח טקסט ונתונים (45 נק')

#### הכנרת – בין בצורת להתפלה

במשך עשרות שנים הייתה הכנרת מאגר המים המתוקים החשוב בישראל. המוביל הארצי העביר ממנה מים למרכז ולדרום, ובשנות בצורת המפלס ירד אל מתחת לקו האדום והמים החלו להמליח. מאז שנות האלפיים הוקמו לאורך החוף מתקני התפלה גדולים, והיום רוב מי השתייה בישראל מגיעים מהם. כך פחתה השאיבה מהכנרת.

בשנים האחרונות הושלם מפעל שמזרים מים מותפלים מהחוף מזרחה עד הכנרת. לראשונה, המים זורמים במוביל גם בכיוון ההפוך – אל הכנרת. מבקרים מזכירים שההתפלה צורכת הרבה אנרגיה ומחזירה לים תמלחת.

#### 1 בחרו את התשובה הנכונה. (8 נק')

א. מה השתנה בכיוון הזרימה במוביל לפי הטקסט?

- מים מותפלים זורמים גם אל הכנרת ○ המוביל נסגר ○ המים זורמים רק לירדן

#### 2 הסבירו את הקשר בין הקמת מתקני ההתפלה לבין מצב הכנרת. (12 נק')

---



---



---

#### 3 השלימו: יתרון וחסרון של ההתפלה. (12 נק')

| תחום     | יתרון | חסרון |
|----------|-------|-------|
| משק המים |       |       |
| סביבה    |       |       |

4 האם לדעתכם ישראל פתרה את בעיית המים? נמקו בעזרת שני נתונים מהטקסט. (13 נק')

## חלק ב': ידע והבנה (30 נק')

1 נכון או לא נכון? תקנו את הלא נכונים. (12 נק')

| משפט                                   | נכון                     | לא נכון                  | תיקון |
|----------------------------------------|--------------------------|--------------------------|-------|
| א. מדבר יהודה יבש כי הוא נמצא בצל גשם. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |       |
| ב. עיירות הפיתוח הוקמו במרכז הארץ.     | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |       |
| ג. התחדשות עירונית חוסכת שטחים פתוחים. | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |       |

2 התאימו תופעה להסבר. (10 נק')

טור א

טור ב

1. גודש תחבורתי

☐ ריבוי טבעי ועלייה

2. ישראל כ"אי"

☐ המסת שכבות מלח ליד ים המלח

3. גידול האוכלוסייה

☐ סחורות עוברות בים ובאוויר

4. בולענים

☐ מכוניות רבות בשעות העומס

3 הסבירו מדוע רוב חברות ההייטק נמצאות במרכז הארץ. (8 נק')

## חלק ג': חשיבה מסדר גבוה (25 נק')

1 הראו כיצד אקלים, מים ויישובים קשורים זה לזה בישראל. השתמשו בדוגמה. (12 נק')

2 הציעו תוכנית קיימות לעיר שלכם עם שלושה צעדים - אחד לכלכלה, אחד לחברה ואחד לסביבה. (13 נק')

בהצלחה!